

Nr 191.

Av herr **Kilbom m fl.**, om höjning av anslaget till understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar.

Bland anslagen under 8:e huvudtiteln föreslås som Understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar, för nästa budgetår kronor 161,000:— eller samma anslag, som utgår under innevarande år, dock med den ändringen att av detta anslag även skulle bekostas föreläsningar i krisfrågor.

Genom förra årets nedsättning av ifrågavarande anslag erhöll ifrågavarande gren av det fria folkbildningsarbetet en långt kraftigare reducering än andra, och särskilt hårt gick beskringen ut över föreläsninganstalterna. Minskningen för deras del blev icke mindre än 57 %. Härtill kommer att nämnda anslag även under föregående krisperiod fick vidkännas en stark reducering och att det då nedsatta beloppet blivit praktiskt taget oförändrat till den nya beskringen. Det för innevarande år till föreläsninganstalterna utgående statsunderstödet utgör i själva verket endast 21 % av beloppet för året 1931/32, en minskning med 79 % om man utgår från förhållandena före nämnda år.

Det är naturligtvis ofrånkomligt, att under nuvarande förhållanden största möjliga sparsamhet iakttages, men å andra sidan är det icke i statens intresse, att det värdefulla bildningsarbete, som utföres genom föreläsningverksamheten, spolieras. Icke minst i dessa tider torde det vara av stor betydelse, och man måste räkna dess verksamhet till det arbete för folkberedskap, som är så nödvändigt. Betydelsen ligger icke allenast däri att upplysning meddelas i olika krisfrågor. Den objektiva upplysning, den orientering i skilda frågor, den intellektuella stimulans, som föreläsningarna skänka, måste betraktas som en för vårt folk värdefull tillgång.

Det är bekant, att föreläsningföreningarna i mån av sina resurser upptagit till behandling föreläsningar i krisfrågor av olika slag, men det synes vara ett orimligt krav, att de inom ramen av det knappa anslag, som föreslås i statsverkspropositionen, skulle åläggas medtaga sådana ämnen. Föreningarna äro nu mera än annars beroende av inkomster i form av medlems- och inträdesavgifter, och då krisföreläsningar visa sig locka mindre publik, såvida inte extra anordningar, vilka kräva ökade utgifter, vidtagas, skulle ett sådant åläggande ytterligare försämra deras ekonomiska ställning. Vi äro övertygade om att ledningen för verksamheten utan något föreläggande i fråga om ämnen fortfarande liksom hittills skola sträva efter det största möjliga utbyte i bildningshänseende och med beaktande av den närvarande tidens speciella krav.

Då vi icke i nuvarande statsfinansiella läge våga föreslå samma anslag, som utgick före den senaste reduceringen, men ändå anse, att en höjning av anslaget till föreläsningsverksamheten är synnerligen befogad, vilja vi hemställa,

att riksdagen som Understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar, för budgetåret 1941/42 måtte anvisa ett anslag av 200,000: — kronor att i huvudsaklig överensstämmelse med de för budgetåret 1940/41 gällande grunderna och villkoren utgå i enlighet med de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t må äga meddela.

Stockholm den 23 januari 1941.

Arvid Hallberg.

Evald Ericsson
i Sörsjön.

K. Kilbom.
Fr. Sundström.